

[Annelise Gottfredsen]

røget ud af huset. Den bruger utrolig meget strøm, og så bliver porcelænet heller ikke kønere af en tur i maskinen. Størrelsen af elforbruget er en blanding af at spare, og hvilke elforbrugende ting man prioriterer højt. Man skal bare interessere sig for, hvad man køber af maskinelle ting til huset, så kan der spares meget elektricitet.«

Ak ja, så sødt som i gamle dage i fru Ritt Bjerregaards lille dukkehjem.

Selvfølger kan der spares meget, og der kan forbruges meget menneskeligt fysisk arbejde og tid. Men det er nu ikke det, jeg ønsker for mig selv og for familierne i dag og i fremtiden. De skal have al den hjælp, de kan få af moderne teknik og maskiner. Fru Ritt Bjerregaards snak er jo ikke seriøs tale.

Både faktisk og politisk – jeg hentyder til energiforliget – skal der være plads til såvel produktionen som familiens elønsker, og det kan der også blive, også og naturligvis med respekt af miljøhensyn, men dem skal jeg ikke komme ind på nu, for det har vi jo diskuteret i rigeligt omfang tidligere på dagen.

Energiforliget fra 1986, som jeg naturligvis også står fuldt ved, danner for regeringen basis for den udbygning, som er igangsat nu, og som er nødvendig for at sikre et tilstrækkeligt og velfungerende el- og varmesystem. Jeg vil gentage ministerens ord som et motto over forliget:

»En billig og stabil elforsyning er af afgørende betydning for et moderne samfund.«

Forliget er jo allerede under opfyldelse, som både hr. Helge Mortensen og ministeren har peget på. Såvel renovering og udbygning af de store værker som forsøgsperioden med de centrale er indledt allerede i større skala.

Jeg skal ikke gentage ministerens udførlige redegørelse om udbygningen af kraftværker. Jeg er enig i hans synspunkter. Jeg vil vende tilbage til kravet om besparelser, hvor aftalen jo omfatter en øget indsats for energibesparelser.

Som jeg sagde før, skal man naturligvis ikke ødsle med energi og med elforbrug, og elværkerne er da også gået i spidsen med forsøg på bedre teknik og vaner til at forbruge mindre el, ligesom der er initiativer i den retning på mange andre fronter.

Selvfølger skal man undgå unødigt spild, men det endelige formål må være at vurdere, hvad det koster at spare energi i forhold til at bruge energi, herunder stadig væk med varetra-

gelse af miljøinteresser. Det kan ikke være meningen blot at stræbe efter et lille energiforbrug uden hensyn til i øvrigt, hvad det koster af penge og manglende komfort. Også her er naturligvis stadig væk indregnet miljøhensynene.

Decentrale kraftvarmeværker vil næppe inden for de næste 5–10 år kunne konkurrere økonomisk med de store kulfyrede kraftvarmeværker. Alle landets elforbrugere må betale for de decentrale forsøgsværker i det omfang, disse producerer dyrere, og det ligger jo også i ønsket om, at der skal aftages til en pris, som ikke blokerer for de decentrale værker. Men prisfordelingen i øvrigt må afhænge af de forhandlinger, som foregår i disse dage, og som rimeligvis og forhåbentligvis giver baggrund for fornuftige resultater, der kan skabe en rimelig balance mellem de store og de små værker.

Vurderingen af forsøgsværkernes resultater må naturligvis være afgørende for, hvorledes og i hvilket omfang den videre udbygning skal finde sted. Helt ny teknik kan i øvrigt give helt nye muligheder. Og jeg har stor optimisme, hvad angår de nye superledere, som der er store forskningsprojekter knyttet til.

Vi må herunder naturligvis være opmærksom på dansk industris behov og muligheder for at udnytte forsøgsresultaterne til produktion og eksport. Det er ikke urimeligt, at deres ønsker indgår i afvejningen.

Vedrørende dagsorderne skal jeg sige, at alene det ønskede stop for opførelse af kulfyrede værker, som ligger i den radikale dagsorden, må føre til, at vi må afvise dette dagsordensfor-slag.

Det socialdemokratiske forslag finder jeg rummer en bekræftelse af forliget, som vi jo også ønsker opfyldt, og det kan vi tilslutte os.

Riishøj (SF):

For tre år siden vedtog et folketingsflertal den historiske beslutning om at tage atomkraften ud af den danske energiplanlægning. Desværre vedtog Folketinget ikke samtidig retningslinierne for den alternative miljøvenlige energipolitik. Det kan kun beklages, og udviklingen siden har så sandelig beklaget det. For det har jo ikke skortet på advarsler. I 1970'erne havde vi Romklubben, og vi havde Carterrapporterne om de farlige perspektiver, hvis vi kørte videre på den gamle facon. Og senest har vi fået den såkaldte Brundtlandrapport, FN-